

**Arrest van het Hof (Grote kamer) van 22 oktober 2013
(verzoek om een prejudiciële beslissing ingediend door de
Hoge Raad der Nederlanden) — Staat der Nederlanden/
Essent NV e.a.**

(Gevoegde zaken C-105/12 tot en met C-107/12) ⁽¹⁾

**(Prejudiciële verwijzing — Vrij verkeer van kapitaal —
Artikel 63 VWEU — Regelingen van het eigendomsrecht —
Artikel 345 VWEU — Beheerders van elektriciteits- of
gasdistributienetten — Privatiseringsverbod — Verbod van
banden met ondernemingen die elektriciteit of gas produceren,
leveren of daarin handelen — Verbod van activiteiten die
strijdig kunnen zijn met het beheer van het net)**

(2013/C 367/12)

Procestaal: Nederlands

Verwijzende rechter

Hoge Raad der Nederlanden

Partijen in het hoofdgeding

Verzoekende partij: Staat der Nederlanden

Verwerende partijen: Essent NV (C-105/12), Essent Nederland BV
(C-105/12); Eneco Holding NV (C-106/12) en Delta NV
(C-107/12)

Voorwerp

Verzoek om een prejudiciële beslissing — Hoge Raad der Nederlanden — Uitlegging van de artikelen 63 en 345 VWEU — Beperkingen van het vrij verkeer van kapitaal — Regelingen van de eigendom — Begrip — Nationale wettelijke regeling die in een absoluut verbod van privatisering van de beheerders van energiedistributienetwerken voorziet

Dictum

1) Artikel 345 VWEU moet aldus worden uitgelegd dat daaronder een regeling houdende een privatiseringsverbod zoals aan de orde in het hoofdgeding valt, die inhoudt dat de aandelen in een op het Nederlandse grondgebied actieve beheerder van elektriciteits- of gasdistributienetten, direct of indirect door de in de nationale regelgeving omschreven overheidsentiteiten moeten worden gehouden. Deze uitlegging leidt echter niet tot onttrekking aan de toepassing van artikel 63 VWEU van nationale bepalingen, zoals die aan de orde in het hoofdgeding, die de privatisering van beheerders van elektriciteits- of gasdistributienetten verbieden of verbieden dat er eigendoms- of zeggenschapsverhoudingen zijn tussen vennootschappen van een groep waartoe een beheerder van elektriciteits- of gasdistributienetten behoort, enerzijds, en vennootschappen van een groep waartoe een onderneming behoort die op het Nederlandse grondgebied elektriciteit of gas produceert, levert of daarin handelt, anderzijds, alsook verbieden dat een dergelijke beheerder en de groep waartoe hij behoort handelingen of activiteiten verrichten die strijdig kunnen zijn met het beheer van het net in kwestie.

2) Aangaande de regeling van het privatiseringsverbod die in de hoofdgedingen aan de orde is, die valt onder artikel 345 VWEU, kunnen de onderliggende doelstellingen die de wetgever met zijn keuze voor de regeling van het eigendomsrecht nastreeft, in aanmerking worden genomen als dwingende vereisten van algemeen belang om de beperking van het vrije kapitaalverkeer te rechtvaardigen. Bij de overige verboden kunnen de doelstellingen om kruis-subsidiëring in ruime zin tegen te gaan, waaronder de uitwisseling van strategische informatie, transparantie op de elektriciteits- en gasmarkt te bewerken en concurrentievervalsing te voorkomen, als dwingende vereisten van algemeen belang de beperkingen van het vrije kapitaalverkeer als gevolg van nationale bepalingen als die aan de orde in de hoofdgedingen rechtvaardigen.

⁽¹⁾ PB C 151 van 26.5.2012.

**Arrest van het Hof (Grote kamer) van 22 oktober 2013 —
Europese Commissie/Raad van de Europese Unie**

(Zaak C-137/12) ⁽¹⁾

**(Beroep tot nietigverklaring — Besluit 2011/853/EU van de
Raad — Europees Verdrag betreffende de rechtsbescherming
van diensten gebaseerd op of bestaande uit voorwaardelijke
toegang — Richtlijn 98/84/EG — Rechtsgrondslag — Artikel
207 VWEU — Gemeenschappelijke handelspolitiek — Artikel
114 VWEU — Interne markt)**

(2013/C 367/13)

Procestaal: Frans

Partijen

Verzoekende partij: Europese Commissie (vertegenwoordigers: E. Cujo, I. Rogalski, R. Vidal Puig en D. Stefanov, gemachtigden)

Verwerende partij: Raad van de Europese Unie (vertegenwoordigers: R. Liudvinaviciute-Cordeiro, J.-P. Hix en H. Legal, gemachtigden)

Interveniënt aan de zijde van verzoekende partij: Europees Parlement (vertegenwoordigers: D. Warin en J. Rodrigues, gemachtigden)

Interveniënten aan de zijde van verwerende partij: Franse Republiek (vertegenwoordigers: G. de Bergues, D. Colas en N. Rouam, gemachtigden), Koninkrijk der Nederlanden (vertegenwoordigers: C. Wissels, M. Bulterman en M. de Ree, gemachtigden), Republiek Polen (vertegenwoordigers: M. Szpunar en B. Majczyna, gemachtigden), Koninkrijk Zweden (vertegenwoordigers: A. Falk en C. Stege, gemachtigden), Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland (vertegenwoordigers: A. Robinson, gemachtigde, bijgestaan door G. Facenna, barrister)

Voorwerp

Beroep tot nietigverklaring — Besluit 2011/853/EU van de Raad van 29 november 2011 betreffende de ondertekening, namens de Unie, van het Europees Verdrag betreffende de rechtsbescherming van diensten gebaseerd op of bestaande uit voorwaardelijke toegang (PB L 336, blz. 1) — Keuze van rechtsgrondslag — Vervanging van de in het kader van de gemeenschappelijke handelspolitiek voorgestelde rechtsgrondslag door een andere, die verband houdt met het tot stand brengen en het functioneren van de interne markt — Doel van bevorderen van diensten bestaande uit voorwaardelijke toegang tussen de Unie en andere Europese landen — Schending van exclusieve externe bevoegdheid van de Unie

Dictum

- 1) Besluit 2011/853/EU van de Raad van 29 november 2011 betreffende de ondertekening, namens de Unie, van het Europees Verdrag betreffende de rechtsbescherming van diensten gebaseerd op of bestaande uit voorwaardelijke toegang, wordt nietig verklaard.
- 2) De gevolgen van besluit 2011/853 worden gehandhaafd tot de inwerkingtreding, binnen een redelijke termijn die niet langer dan zes maanden mag duren, van een nieuw besluit dat op de juiste rechtsgrondslagen berust.
- 3) De Raad van de Europese Unie wordt verwezen in de kosten.
- 4) De Franse Republiek, het Koninkrijk der Nederlanden, de Republiek Polen, het Koninkrijk Zweden en het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland dragen hun eigen kosten.

⁽¹⁾ PB C 151 van 26.5.2012.

**Arrest van het Hof (Vijfde kamer) van 24 oktober 2013 —
Europese Commissie/Koninkrijk Spanje**

(Zaak C-151/12) ⁽¹⁾

(Niet-nakoming — Milieu — Richtlijn 2000/60/EG — Communautair kader voor communautair waterbeleid — Omzetting van artikelen 4, lid 8, 7, lid 2, en 10, leden 1 en 2, van richtlijn 2000/60 alsook van punten 1.3 en 1.4 van bijlage V daarbij — Intra- en interregionale stroomgebieden — Artikel 149, lid 3, in fine, van Spaanse Grondwet — Aanvullende bepaling)

(2013/C 367/14)

Procestaal: Spaans

Partijen

Verzoekende partij: Europese Commissie (vertegenwoordigers: G. Valero Jordana, E. Manhaeve en B. Simon, gemachtigden)

Verwerende partij: Koninkrijk Spanje (vertegenwoordiger: A. Rubio González, gemachtigde)

Voorwerp

Niet-nakoming — Schending van de artikelen 4, lid 8, 7, lid 2, en 10, leden 1 en 2, van richtlijn 2000/60/EG van het Europees Parlement en de Raad van 23 oktober 2000 tot vaststelling van een kader voor communautaire maatregelen betreffende het waterbeleid (PB L 327, blz. 1) alsook van punten 1.3 en 1.4 van bijlage V daarbij — Milieudoelstellingen — Voor drinkwateronttrekking gebruikte wateren — Oppervlaktewater — Intracommunautaire stroomgebieden

Dictum

- 1) Het Koninkrijk Spanje heeft, door niet alle nodige maatregelen te hebben genomen ter omzetting van de artikelen 4, lid 8, 7, lid 2, en 10, leden 1 en 2, van richtlijn 2000/60/EG van het Europees Parlement en de Raad van 23 oktober 2000 tot vaststelling van een kader voor communautaire maatregelen betreffende het waterbeleid, en van punt 1.3 en subpunt 1.4.1, sub i tot en met iii, van bijlage V daarbij, waarnaar artikel 8, lid 2, van deze richtlijn verwijst, wat de buiten Catalonië gelegen intraregionale stroomgebieden betreft, en ter omzetting van de artikelen 7, lid 2, en 10, leden 1 en 2, van richtlijn 2000/60, wat de in Catalonië gelegen intraregionale stroomgebieden betreft, niet voldaan aan de krachtens deze richtlijn op hem rustende verplichtingen.
- 2) Het beroep wordt verworpen voor het overige.
- 3) Het Koninkrijk Spanje wordt verwezen in de kosten.

⁽¹⁾ PB C 174 van 16.6.2012.

**Arrest van het Hof (Tiende kamer) van 24 oktober 2013
(verzoek om een prejudiciële beslissing ingediend door
het Finanzgericht München — Duitsland) — Sandler AG/
Hauptzollamt Regensburg**

(Zaak C-175/12) ⁽¹⁾

(Douane-unie en gemeenschappelijk douanetarief — Preferentiële behandeling van invoer van producten van oorsprong uit staten in Afrika, Caribisch gebied en Stille Oceaan (ACS) — Artikelen 16 en 32 van Protocol nr. 1 bij bijlage V bij overeenkomst van Cotonou — Invoer van synthetische vezels uit Nigeria in Europese Unie — Onregelmatigheden in door bevoegde autoriteiten van land van uitvoer opgesteld certificaat inzake goederenverkeer EUR.1 — Stempel die niet overeenstemt met aan Commissie toegezonden voorbeeld — Certificaten achteraf en ter vervanging — Communautair douanewetboek — Artikelen 220 en 236 — Mogelijkheid om achteraf preferentieel douanetarief toe te passen dat niet meer gold op ogenblik van verzoek om terugbetaling — Voorwaarden)

(2013/C 367/15)

Procestaal: Duits

Verwijzende rechter

Finanzgericht München